Transport turlarining asosiy ish ko‘rsatkichlari, umumiy tushunchalari

9-MAVZU

Reja

- Transport korxonalari va undan foydalanish ko‘rsatkichlari Transport logistika tizimlari zamonaviy ko‘rinishlari.
- Transport turlarining tarkibi va quvvati. Tovar oqimlarini taqsimlash va transport logistika tizimlarini loyixalashtirish.

kullabs.com

Transport korxonalari va undan foydalanish ko‘rsatkichlari Transport logistika tizimlari zamonaviy ko‘rinishlari

Transport korxonalari va undan foydalanish ko‘rsatkichlari

- Transport turlarining tarkibi va quvvati
- Xalqaro marshrutlarda transport vositalarini ishlatish
- Transport vositasining qatnovi va undan foydalanish ko‘rsatkichlari
- Transport vositalarinig marshrutlardagi ish rejimi va haraka tezligi

Jahon bozorlarida

Jahon bozorlarida milliy tovarlarning past raqobatbardoshligining sabablaridan biri

bu tovarlarni taqsimlashdagi transport-ekspeditsiyaviy ta’minot xarajatlari ulushining yuqoriligidir

Bu xarajatlarning darajasi o‘tish davridagi mamlakatlar uchun

industrial rivojlangan davlat ko‘rsatkichlaridan 2-3 marta ko‘pdir.

Rivojlanayotgan davlatlar miqyosida muammolar

Bir qator rivojlanayotgan davlatlar miqyosida bu muammolarga

- buyruqbozlik tizimining umumiy kamchiliklari
- ayniqsa resurslarni tejalishiga manfaatdorlikning yo‘qligidan kelib chiqadigan transport va zaxiralarni boshqarish

Transport korxonalari faoliyati

Transport korxonalari faoliyatida

- moslashuvchanlikning yo‘qligi ham
- umumiy foydalanish va sohalar transport vositalarining samarasiz ishlatilishi ham
- rivojlanmagan infratuzilma ham
- murakkab hujjatlashtirish tizimi ham
- har xil transport turlarining birgalikda faoliyat ko‘rsatish punktlaridagi to‘xtashlari ham
- bank operatsiyalari tizimining kamchiliklari ham
- yuklarni sug‘urtalash tizimidagi kamchiliklar ham kiradi

Yuklarni tashishda

Yuklarni tashishda tashuvchi bilan bir qatorda asosiy logistik vositachi transport-ekspeditsiyaviy firma bo‘lishi mumkin

- Aslida transport-ekspeditsiyaviy firmalar o‘z faoliyatida turli xil logistik operatsiyalarni integratsiyalashtiradilar
- lekin rasmiy holda bu operatsiya va funksiyalar logistik jarayonlarga kiradi deb aytmaydilar

Transportning xizmat ko‘rsatishi

Transportning xizmat ko‘rsatishi bu

- yuklarni makonda va vaqtda ko‘chirish jarayonini
- yukni tashish,
- yuklash-tushirish
- saqlash xizmatlari bilan bog‘liq holdagi transport-ekspeditsiyaviy korxonalarining faoliyat ko‘rsatishidir

Ekspeditsiyaviy xizmat ko‘rsatish

Ekspeditsiyaviy xizmat ko‘rsatish tovarning

ishlab chiqaruvchidan iste’molchigacha bo‘lgan harakat jarayonining asosiy tarkibiy qismi hisoblanadi

o‘z ichiga qo‘shimcha ishlar

operatsiyalarni bajarishni ham oladi

davomi

Ekspeditsiyaviy xizmat ko‘rsatishda

- ekspeditsiyaviy,
- tijorat-huquqiy
- axborot-maslahat xizmatlari ham taqdim etiladi

Shunday qilib tovarlarni taqsimlash tizimidagi

- transport funksiyalari transport va ekspeditsiyaviy xizmat ko‘rsatishni amalga oshirishdan iboratdir

Transport turlarining tarkibi va quvvati Tovar oqimlarini taqsimlash va transport logistika tizimlarini loyihalashtirish

- Transport firmalarini yangi strategiyalariny keltirib chiqaruvchi tarkibiy qismlar tasnifi
  - Transport firmalari tomonidan yangi qo‘shimcha xizmatlarni ko‘rsatilishi
  - mijozlar doirasini kengaytirishga va mahsulot sotishdan daromadni ko‘paytirishga imkon yaratadi
  - yangi transport texnologiyalari kirib kelishini tezlashtiradi va osonlashtiradi
  - transport xizmatlari bozoridagi aloqalarning mustahkamligi va barqarorligini oshiradi

Mahsulotni taqsimlash zanjiri

Tayyor mahsulotni taqsimlash zanjirida ishtirok etuvchi transport tashkilotlari boshqa hamkor tashkilotlar

- yuk tashish vaqtini kamaytirishni va xizmat ko‘rsatish darajasini oshirishni ta’minlashlari lozim

Umuman olganda bu, transport xizmatlari iste’molchisi tomon harakatni bildiradi

- Bu holat har xil noan’anaviy qo‘shimcha xizmatlarni ko‘rsatish
- hamda kommunikatsiya va axborotlashtirish sohasidagi eng yangi yutuqlarni keng miqyosda ishlatishda ifodalanadi

Transport firmalarining strategiyalari

Transport firmalarining yangi strategiyalari	kommunikatsiyalar sohasida mijozlar doirasini kengayishiga
	yangilarini paydo bo‘lishiga va eski buyurtmalarni yanada yuksakroq darajaga ko‘tarilishiga
	hamda hujjat aylanmasini yangi shakllarini kundalik amaliyotga tadbiq etishga
	hisob ma’lumotlari bilan bog‘liq noto‘g‘ri yig‘im
	hamda hujjatlarni bemavrid yoki xato rasmiylashtirish xatolar darajasini pasayishiga olib boradi.

Transport firmalarining strategiyasida yangi yo‘nalish

Transport firmalarining strategiyasida

- aytib o‘tilgan ikkala yangi yo‘nalish ham oxir oqibatda
- ular xizmatidan foydalanadigan kompaniyaning butun ishlab chiqarish
- sotish faoliyatini iqtisodiy samaradorligini oshishiga olib keladi

Mahsulotni ishlab chiqaruvchi

Mahsulotni ishlab chiqaruvchidan iste’molchiga tomon bo‘lgan harakatida

sodir bo‘ladigan holatlarda qo‘llaniladigan transport xizmati strategiyasini ishlab chiqishda

shu yo‘nalishdagi yuk oqimi va tashish usullariga

transport bilan yuk tashuvchi firma

shaxslarga tegishli bo‘lgan yuk jihozlari va transport vositalariga tayangan holda ish ko‘rishlari zarur

Tashilayotgan yuklar

Buning uchun esa tashilayotgan yuklar

↓

transport vositalari va jarayonlari ham muvofiq tarzda turkumlanishi zarur bo‘ladi

↓

Foydalanuvchi nuqtai nazaridan turli xil transportlar uchun ekspluatatsion ko‘rsatkichlarni taqqoslama bahosi quyidagicha

Har xil transport turlari ekspluatatsion ko‘rsatkichlarini solishtirish omillari

Ko‘rsatkich	Dengiz transporti	Temir yo‘l transporti	Daryo transporti	Avtomobil transporti	Havo transporti
O‘tkazish qobiliyati	cheklan-magan	yuqori	yuqori	yuqori emas	Past
Tashish tannarxi	past	past	past	o‘rtacha	YUqori
Tashish tezligi	past	yuqori	past	yuqori	juda Yuqori
Tashish doimiyligi	ba’zida chelangan	barqaror	mavsumiy	nazorat ostida	ob-havo bilan cheklanadi
Tashish masofasi	konti-nentlararo	kontinent ichida	suv havzasi ichida	katta emas	CHeklanmagan
Tashish hajmi	katta	katta	katta	katta emas	katta emas
Maxsus yo‘l tarmog‘iga bo‘lgan ehtiyoj	kerak emas	kerak	kerak emas	kerak	kerak emas
Maxsus atamalarga bo‘lgan ehtiyoj	port xo‘jaligi kerak	stansiya-larda terminal-lar kerak	pristan-larda terminal-lar kerak	kerak emas	aeroportlar kerak